

ΠΡΑΞΙΣ: Τέχνη σε αβέβαιους καιρούς

Στο πρωτότυπο μυθιστόρημά του *Ιστορία δύο πόλεων* (1859) με θέμα τη ζωή στο Παρίσι και στο Λονδίνο, ο άγγλος συγγραφέας Charles Dickens έγραψε «Ήταν η καλύτερη εποχή, ήταν η χειρότερη εποχή. Ήταν η εποχή της λογικής, ήταν η εποχή της τρέλας...είχαμε τα πάντα στα χέρια μας, δεν είχαμε τίποτε δικό μας.» απαθανατίζοντας εύστοχα το κλίμα της εποχής. Εκατόν πενήντα σχεδόν χρόνια αργότερα το αίσθημα απογοήτευσης, η αποτυχία της πολιτικής να αντιμετωπίσει τα «μεγάλα» προβλήματα, η πρόσφατη οικονομική κατάρρευση, η επίθεση στο περιβάλλον και η γενική αίσθηση αποξένωσης του ατόμου και του συνόλου που η παγκόσμια κοινωνία δεν έχει κατορθώσει να ενσωματώσει, όλα μοιάζουν χειροπιαστή πραγματικότητα. Είμαστε μήπως παρατηρητές μιας καθολικής απαξίωσης των συστημάτων σκέψης, μιας αμετάκλητης κατάρρευσης ιδεολογιών;

Στον τομέα της πολιτιστικής παραγωγής, η θέση ισχύος της αγοράς τέχνης, η αναποτελεσματικότητα της πολιτισμικής θεωρίας και η υπερβολική θεωρητικοποίηση μοιάζουν να έχουν απομακρύνει την τέχνη από την πραγματική ζωή. Στο βιβλίο του με τον προκλητικό τίτλο *Μετά τη θεωρία*, ο άγγλος θεωρητικός Terry Eagleton επιχειρηματολογεί όχι για το θάνατο της θεωρίας, αλλά για τον επαναπροσδιορισμό των στόχων και των πεδίων έρευνάς της. Θα μπορούσε ενδεχομένως αυτή η εποχή της αβεβαιότητας να αποτελέσει την κατάλληλη στιγμή για την αναθεώρηση της εγγενούς αξίας της καλλιτεχνικής πρακτικής; Την κατάλληλη στιγμή για τη διερεύνηση της τέχνης ως προνομιακού πεδίου ελεύθερης σχετικά έκφρασης ιδεών και σκέψεων και εναλλακτικής θεώρησης του κόσμου και του κοινωνικού περιβάλλοντος; Μιας τέχνης που επανέρχεται στη ζωή, στην **Πράξη**, στη δημιουργική δραστηριότητα που συμβάλλει στη διαμόρφωση πολιτικής άποψης και στο νέο τρόπο σκέψης και ύπαρξης. Σύμφωνα με την αρχαία κινεζική φιλοσοφία, επανάσταση είναι η επανευθυγράμμιση με την τάξη του κόσμου. Μήπως ήρθε η ώρα για μια αληθινή επανάσταση; Μπορεί η τέχνη να προσφέρει ένα παράθυρο ευκαιρίας στους αβέβαιους αυτούς καιρούς;

Gabriela Salgado, Bisi Silva και Συραγώ Τσιάρα